

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2025-01-30 Nr. 1.05-0038
Į 2025-01-20 Nr. D8(E)-268

DĖL SIŪLYMO ĮTRAUKTI KANADINĘ AUDINĘ Į SAJUNGAI SUSIRŪPINIMĄ KELIANČIŲ INVAZINIŲ SVETIMŲ RŪŠIŲ SĄRAŠĄ

Lietuvoje šiuo metu žvėrininkyste užsiima 43 ūkiai, teisę užsiimti šia veikla turi 91 ūkis. Bendras auginamų žvėrelių skaičius 2024 m. liepos mėn. duomenimis – 732 708 įskaitant veislinę bandą. Eksporto pajamos iš kailių siekia apie 20-30 mln. eurų kasmet. Sektoriuje dirba apie 1000 darbuotojų įskaitant ūkininkus, jų šeimų narius ir samdomus darbuotojus. Kainų pakilimo laikotarpiu buvo eksportuojama apie 2 mln. kailių per metus, o 2018 m. kailių eksportas sudarė net 8,8 % viso Lietuvos žemės ūkio sektoriaus eksporto, nors kainos tuo metu buvo itin žemos (šaltinis: VšĮ Versli Lietuva, Lietuvos prekių eksportas 2018 m. apžvalga). Pagal pajamas, gaunamas iš vieno hektaro, žvėrininkystė yra viena iš pelningiausių žemės ūkio sričių. Žvėrelių auginimas nebuvo ir nėra subsidijuojamas, jam nemokamos tiesioginės išmokos. Tam, kad prižiūrėti tokį kiekį žvėrelių ir aprūpinti juos pašaru, kasdien visu etatu turi dirbti daugiau kaip 1000 darbuotojų, neskaitant sektorių aptarnaujančio personalo, tokių kaip statybininkai, vairuotojai, vežantys žaliavas, įvairios įrangos gamintojai, montuotojai ir kiti. Taip pat ši šaka sukuria maždaug dar tiek pat darbo vietų kailininkystės sektoriuje - tai kailių prekyba, išdirbimas, dizainas, siuvimas, didmeninė ir mažmeninė prekyba kailio gaminiais. Todėl bendros generuojamos kailių verslo pajamos Lietuvoje viršija 150 mln. eurų.

Dauguma kailių fermų yra naujos ir valdomos jaunų žmonių. Visos šios fermos veikia kaime ir reikšmingai prisideda prie kaimo vietovių gyvybingumo palaikymo. Tai itin svarbu demografiniu požiūriu, nes kaime sukuriama gerai apmokama darbo vieta. Vidutiniai atlyginimai jose didesni nei Lietuvos vidutinis darbo užmokestis. Taip pat ši šaka sumoka visus mokesčius, nes taip sudėlioti produkcijos realizacijos procesai, kad nėra vietos šešėliui.

Kalbant apie šios šakos ekonominę-socialinę reikšmę Lietuvos ūkiui, reikia pabrėžti, kad Lietuva - viena iš daugiausia ir geriausiai kokybės kailių išauginančių valstybių.

Visi žvėrininkystės ūkiai Lietuvoje yra sertifikuoti WELFUR sertifikatu ir juose veikia visokeriopa apsauga nuo kanadinių audinių patekimo į laisvę. Ūkininkai nuolat investuoja į gyvūnų gerovę ir aplinkosaugą. Tikimybė, kad žvėreliai paspruks į laisvę yra praktiškai lygi nuliui – fermose taikomos griežtos apsaugos priemonės: pagilintos, slidžios tvoros, spąstai su jauku, apsaugos kameros ir kt. Net ir patekę į laisvę, dabartiniai ūkiuose laikomi žvėreliai savarankiškai laukinėje gamtoje neišgyvena, nes dėl ūkiuose vykdomos selekcijos bei intensyvaus auginimo dabar auginami žvėreliai yra ramūs, neagresyvūs ir labai lepūs. Taigi jie radikaliai skiriasi nuo savo protėvių, kuriuos XIX a. pab. – XX a. pr. sąmoningai paleisdavo į laisvę ir jie joje prisitaikydavo. Praktika rodo, kad ūkiuose laikomų audinių skaičiui Nepriklausomybės metais išaugus dešimtis kartų, laukinėje gamtoje jų nepadaugėjo.

Taip pat reiktų atkreipti dėmesį į ekologinę šios šakos pusę. Audinės šeriamos gyvūninės kilmės produktais, netinkamais žmonių maistui, t.y tais produktais, kurie turi būti utilizuojami naudojant papildomus resursus. Lietuvoje kasmet sušeriama per 60 000 tonų

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

gyvūninės kilmės produktų. Gautas produktas yra organiškasis, lengvai suvirinamas, o naudojamas daug kartų ilgiau nei sintetinis, kurio utilizacija reikalauja gerokai daugiau išteklių. Audinių mėšlas tinka laukų tręšimui, tuo mažinant chemijos pramonės gaminamų trąšų naudojimą. Gyvūnų kūneliai naudojami bioenergijos gamybai. Faktiškai audinės kailio drabužio naudojimas viršija 100%, nes sudėvėti kailio gaminiai paprastai neišmetami, o persiuvami, kartais net kelis kartus, nes žaliava yra per daug vertinga, kad lengva ranka ją išmesti.

Pažymime, kad kanadinė audinė yra įtraukta į Invazinių Lietuvoje rūšių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. D1-433 „Dėl Invazinių Lietuvoje organizmų rūšių sąrašo patvirtinimo“. Lietuvoje kanadinės audinės, kaip invazinės rūšies, plitimą gamtoje riboja leidimas jas medžioti visus metus, neribojant sumedžiojamo kiekio. Taip pat svarbu pažymėti, kad išipareigojimas kontroliuoti kanadinės audinės populiaciją gamtoje yra sudėtingas ir labai brangus dėl galimų naikinimo metodų (medžioklė ar gaudymas spąstais) mažo efektyvumo.

Žemės ūkio rūmai, aktyviai bendraudami su žemės ūkio subjektais dėl laukinių gyvūnų daromos žalos ūkinei veiklai, nėra sulaukę nei vieno pranešimo apie laukinių kanadinių audinių padarytą žalą, todėl darome išvadą, kad kanadinės audinės įtraukimas į Europos Sąjungai susirūpinimą keliančių invazinių svetimų rūšių sąrašą, sudarytą 2016 m. liepos 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/1141 būtų perteklinis ir nepagrįstai apsunkinantis.

Pagarbiai

Direktorius

Sigita Dimaitis